

Kas palīdzētu, ja ne Siguldas kibernazis?

Kad audzēju nav iespējams operēt, palīgā nāk Austrumeiropā modernākā radioķirurģijas iekārta *CyberKnife M6*, kas ar precīzi virzītu iznīcinošu starojuma devu to uzveic pat vissarežģītākajās vietās. Šo iespēju jau gadu Latvijā piedāvā Siguldas slimnīcas radioķirurģijas centrs.

**ARTŪRS (62),
pārbauda kuģu
tehnisko
stāvokli:**

Izvēljos drošāko un vieglāko ceļu

«Dzirdes nerva neirinoma par sevi pirmo reizi lika manīt pagājušā gada septembrī. Lidoju atpakaļ uz Latviju, un, lidmašīnai samazinot augstumu, sāka sāpēt auss. Pēc tam sāpes it kā pārgāja, taču pēc dažām dienām jutu – auss kā ar vati aizbāzta. Aizgāju pie ausu, kakla un deguna ārsta, domāju – varbūt sēra korkiņš? Nekāda korka nebija, ārsts izmērija arī dzirdes līmeni – viss kārtībā. Pēc pāris nedēļām man atkal bija jālido, domāju – katram gadījumam jāpalūdz ārstam, lai izraksta kādus pilienus. Pēc lidojuma – atkal tas pats: auss ciet, bet šoreiz jau bija sajūta, ka arī vairs nedzirdu tik labi. Bija pagājis pusotrs mēnesis, un aizgāju pie cita otorinolaringologa. Mēneša laikā mans dzirdes līmenis bija nokritis uz pusi. Kad veica magnētisko rezonansi, atklājās, ka dzirdes nerva galā ir izveidojies neliels audzējs. Sākumā, protams, bija prieks, ka audzējs ir labdabīgs, bet – cik gan kaut kas, kas aug galvā, var būt labdabīgs? Sāku meklēt informāciju par dzirdes nerva neirīnomu internetā. Izrādījās, ka par to ļoti daudz raksta vācu portālos. Arī par *kibernazi*, par ko man pastāstīja ārsts, sakot, ka Siguldā atvērs jaunu klīniku un tur tas būs pieejams. Atsauksmes par to pārsvarā bija labas. Vienīgais, kas raksturīgs vāciešiem, – viņi nespēj sadzīvot ar domu, ka audzējs ir viņu ķermenī, viņi labāk vēlas to izgriezt. Sapratu, ka mani šāda doma nenomāc. Arī ārsts teica – ir vērts pamēģināt. Manā gadījumā tas ir vieglākais ārstēšanās ceļš un arī ar lielāku garantiju. Nosūtīju uz Siguldu savu magnētiskās rezonanses disku ar aprakstu, saņēmēju atbildi, ka varu būt viņu pacients, un jau februāra vidū man veica šo radioloģisko procedūru. Vienīgais, ko pēc tās jutu, – pirmajā mirklī mazliet tā kā bija sareibusi galva. Tas arī viss. Pirmajā pārbaudē, kas jāveic pēc pusgada, apstiprinājās, ka audzējs lielāks neaug, un tas ir ļoti labi. Tagad, kad iešu jau pēc gada, audzējam vajadzētu būt mazliet sarukušam. Pašlaik mana auss, ja drīkst tā teikt, atkal ir atvērsies, aizliktā sajūta ir pazudusi, un es varu ar šo ausi runāt arī pa mobilo telefonu un visu dzirdēt.»

«Pašlaik varam uzņemties ārstēt jebkuru pacientu, ja vien tā saskaidrošanas gadījumā izmantojama radioķirurģija ar *CyberKnife*, un varam to paveikt tikpat labi kā radioķirurģijas centri Vācijā, Itālijā vai Amerikā,» ar lepnumu stāsta SRC *Sigulda* vadītājs MĀRIS SKROMANIS. Pirmie Siguldas centrā nonāca pacienti ar labdabīgiem vai mazāk labdabīgiem veidojumiem galvā, bet pašlaik ar radioķirurģijas metodi tiek ārstēti audzēji vai metastāzes, kas atrodas plaušās, videnē, aknā, nierēs, aizkuņģa dziedzērī un citās ķirurģiski grūti sasniedzamās vietās, arī melanoma un asinsvadu patoloģiski veidojumi. Par iespējām ārstēties Siguldā interesējās cilvēki ne tikai no mūsu kaimiņvalstīm, bet arī Azerbaidžānas, Norvēģijas, Rumānijas, Īrijas, Lielbritānijas un pat eksotiskās Brazīlijas. Taču mums vairs nav jābrauc nekur – mūsu valstī ir modernākā par *kibernazi* dēvētā iekārta, kas ļoti precīzi var pievadīt lielu starojuma devu slimības skartajiem audiem, liekot audzējam kļūt neaktīvam un pamazām izzūt, un tas tiek paveikts, praktiski neskarot un nebojājot veselos audus. Pacientam procedūras laikā – parasti tās ir 35–40 minūtes – vienkārši ir mierīgi jāguļ un jāļauj robotizētajam *kibernazim* darīt savu darbu. Taču vislabāk par šo ārstēšanas metodi var pastāstīt tie, kas to jau izbaudījuši uz savas ādas. Mēs aptaujājām, kā pašlaik jūtas pacienti, kas radioķirurģijas procedūru Siguldā saņēmuši uzreiz pēc centra atklāšanas.

**AGNE (30),
strādā finanšu
jomā
Lietuvā:**

Otru insultu vairs negribu

«Nonācu slimnīcā ar insultu, un man atklāja iedzimtu patoloģisku asinsvadu veidojumu – arteriovenožu malformāciju, kas tad arī bija par iemeslu insultam. Ārsti teica – ja negribu vēlreiz to piedzīvot, mani var glābt tikai ar radioķirurģijas metodi. Izstāstīja, ka šāda procedūra ir pieejama tepat kaimiņos Latvijā, Siguldā, līdz ar to nekur tālu nav jābrauc. Saprotams, ka ilgi nedomāju. 27. aprīlī atbraucu uz konsultāciju, un jau 29. aprīlī man šo procedūru veica. Tas ir apbrīnojami – man bija jāpaguļ tikai 40 minūtes, un viss. Nebija nekādas sliktas sajūtas, itin nekā. Siguldas slimnīcā izjutu profesionālu, saprotošu un laipnu attieksmi, man visu pastāstīja un izskaidroja. Šeit strādā brīnišķīgs personāls. Braucu mājās un domāju – vai maz tas notika istenībā? (Smejas.)»

Biju pirmais pacients

«Man jau 2013. gada janvārī veica operāciju dzirdes nerva neirinomai, un faktiski Stradiņos jau gaidīju rindu atkārtotai operācijai, jo neirinoma bija ataugusi gandrīz tikpat liela kā pirms operācijas. Bet tad sievas draudzene pastāstīja, ka Siguldā atvērs jaunu centru, kur būs pieejama modernākā robotizētās radioķirurģijas iekārta Austrumeiropā *CyberKnife*. Pirmajā mirklī pat nesapratu – kas tas būs? Par ko viņa stāsta? Taču dakteris Stradiņos viesā skaidrību, sakot – tā var būt mana vienīgā iespēja. Jo audzējs ir ieperinājies, burtiski iekēries trīszaru nervā, līdz ar to pilnībā to izgriezt nevar un tas tikai turpina augt lielāks. Ja griezis, var gadīties, ka puse sejas paliks nekustīga uz visiem laikiem. Ārsts minēja, ka tādas pašas procedūras veic Vācijā; ja vēlos, varu braukt tur. Izmaksas būšot līdzīgas, tikai vēl klāt nāk izdevumi par ceļu un dzīvošanu. Domāju – kāpēc braukt, gan jau arī pie mums strādās gudri speciālisti. Vienīgi bažījos, vai man šī procedūra derēs, jo audzējs tomēr bija liels. Saņēmēju pozitīvu atbildi, un labi, ka radi un draugi palīdzēja savākt operācijai nepieciešamo summu. Tā tomēr bija būtiski mazāka nekā Vācijā prasītā. Man veica piecas procedūras, un – domā tikai savas pozitīvās domas un priecājies, ka tu vēl to vari! Sajūta pēc tam nebija no labākajām, bet ārsti jau brīdināja, ka manā gadījumā tā var būt. Pagāja pieci mēneši, līdz pašsajūta atkal kļuva normāla. Bet tas viss ir izturams, ja zini – pēc tam būs labāk. Negribas dzīvot ar saviltu seju un nejutot mutē garšu.»

**AINĀRS (46),
loģistikas
speciālists
transporta
uzņēmumā:**

**GEORGS (63),
uzņēmuma
direktors:**

Mani varēja glābt tikai robots

«Pēkšņi no rītiem man parādījās galvas reiboņi, gar acīm metās tumšs, mazliet tā kā viss dubultojās. Sākās izmeklēšana, un magnētiskajā rezonansē galvā atklāja audzēju (meningiomu – labdabīgu audzēju, kas aug no smadzeņu apvalka šūnām). Kad nokļuvu pie neiroķirurga profesora Igora Aksika, biju morāli gatavs tam, ka audzēju man izoperēs. Taču profesors grozīja galvu un teica, ka operēt nevar, jo ir pārāk liels risks – meningioma atrodas ļoti tuvu smadzeņu stumbram. Izstāstīja, ka Siguldā plāno atvērt radioķirurģijas centru, lai pagaidu un braucu ārstēties turp. Vēl alternatīva bija tādu pašu procedūru ar tā dēvēto *kibernazi* veikt Vācijā. Izlēmu, ka labāk tomēr ārstēšos mājās. Gaidīju divus mēnešus un biju viens no pirmajiem Siguldas radioķirurģijas centra pacientiem. Procedūra bija absolūti nesāpīga, tās laikā nejutu pilnīgi neko. Vienīgais, kas man bija jādara, – kamēr robots strādāja, bija mierīgi jāguļ, jo nedrīkst kustēties. Manā gadījumā secīgi bija jāveic trīs šādas procedūras. Turpināju dzīvot savu ikdienas dzīvi tā, it kā nekas nebūtu noticis. Pēc pusgada devos uz centru atrādīties un uzzināju, ka audzējs jau mainījis formu. Pēc Jaungada braukšu atkal, un tad meningiomai būtu jābūt jau izmēros mazāka nekā procedūras laikā. Pašlaik galva reibst vairs tikai lielākas fiziskās slodzes laikā. Jūtos nesalīdzināmi labāk.»

**LORETA (50),
personāldaļa
speciāliste
Vīļņā:**

Novēlu šādu iespēju visiem, kam tas nepieciešams

«Uz Siguldu man ieteica braukt mans ārsts Vīļņā. Man bija radušās problēmas ar dzirdi un vestibulāro aparātu, un, veicot magnētisko rezonansi, vidusausī konstatēja audzēju (vestibulāru švannomu jeb dzirdes nerva neirīnomu). Ārsts teica, ka manā gadījumā drošāk izvēlēties starošanu, nevis operāciju. Viņš pats savzvanījās ar Siguldas centru, sarunāja, ka es braukšu, un vēl vēstuli līdzī uzrakstīja. Pirmo reizi uz Siguldu atbraucu martā, lai veiktu vajadzīgos izmeklējumus, un jau pēc nedēļas man veica procedūru. Viss notika ļoti profesionāli – katrā posmā tiku informēta par to, kas notiks tālāk. Nupat oktobrī izgāju kontroles pārbaudes, un viss ir labi. Novēlu šādu iespēju visiem, kam tas nepieciešams. Turklāt šeit ir pavisam cita sajūta nekā slimnīcā – nevienu brīdi nav tās nomācošās sajūtas, ka tu te esi tāpēc, ka tev ir audzējs. Un man bija svarīgi, ka ārsti šeit runā arī krievu valodā, jo angļu valodu tik labi nezinu.»

Kur var pieteikties uz konsultāciju radioķirurģijai ar *CyberKnife*?

Uz konsultāciju klātienē var pieteikties, zvanot pa tālruni 20270077; Siguldā (Siguldas slimnīcā) katru dienu darba laikā; Rīgā mūsu konsultācijas pieejamas klīnikā *DiaMed* pirmdienās, trešdienās no 16.30 līdz 19.00 un klīnikā *Orto* ceturtdienās no 16.00 līdz 19.00, kā arī iespējams nosūtīt bezmaksas pieprasījumu situācijas izvērtēšanai elektroniski mūsu mājaslapā: www.cyberknife-sigulda.com.

STEREOTAKTISKĀS
RADIOĶIRURĢIJAS
CENTRS
SRC SIGULDA